

Muizengif, een niet agrarische bestrijdingsmiddel.

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden: oude wijn in nieuwe zak of nieuwe ronde, nieuwe kansen....?

In de afgelopen jaren zijn er nauwelijks berichten verschenen over de opvolger van de Bestrijdingsmiddelenwet. Niet in Dier en Milieu, maar ook in andere tijdschriften is er weinig aandacht aan besteed, terwijl er toch genoeg te melden is voor toezichhouders en opsporingsambtenaren, die zich vooral met de groene wetgeving bezighouden. De wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden regelt de handel en het gebruik van middelen die worden gebruikt voor het bestrijden van schadelijke organismen. Deze middelen zijn vrijwel allemaal giftig voor mens, dier en milieu. Het onjuist of onzorgvuldig gebruik, bewust of onbewust, leidt immers regelmatig tot de dood van vogels, vissen en huisdieren. In vrijwel elke editie van Dier en Milieu is daarvan wel een voorbeeld beschreven. De berichtgeving over de middelen was in veel gevallen niet volledig of soms zelfs onjuist. Reden genoeg om deze wet eens over het voetlicht te brengen.

Het onjuist of onzorgvuldig gebruik, bewust of onbewust, leidt regelmatig tot de dood van vogels, vissen en huisdieren.

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) is op 17 oktober 2007 in werking getreden en vervangt zoals aangegeven de bestrijdingsmiddelenwet uit 1962. Belangrijke verschil tussen de oude en nieuwe wet is het expliciete onderscheid dat is aangebracht tussen de gewasbeschermingsmiddelen en de andere, veelal niet agrarische, bestrijdingsmiddelen. Deze laatste groep worden de biociden genoemd. Dit artikel gaat over deze groep middelen.

Definitie

Biociden dus. De niet-agrarische bestrijdingsmiddelen. Denk daarbij aan muizen- en rattengif, maar ook aan de antibacteriologische zepen, de conserveringsmiddelen in verf, lijm en andere vloeistoffen, ontsmettingsmiddelen voor dierverblijven, groene aanslag en algenverwijderaars, mierendoosjes, insectenafweermiddelen etc. . .

Volgens de wet is biocide 'een werkzame stof of preparaat dat één of meer werkzame stoffen bevat, bestemd of aangewend om een schadelijk organisme te vernietigen, af te schrikken, onschadelijk te maken, de effecten daarvan te voorkomen of het op andere wijze langs chemische of biologisch weg te bestrijden,'

In deze definitie zitten een vijftal elementen waarvan het goed is even bij stil te staan.

1. Met 'een werkzame stof of preparaat dat één of meer werkzame stoffen bevat' wordt verwezen naar de Europese regelgeving waarin alle werkzame stoffen zijn opgenomen. Ter illustratie bij deze zinsnede: alcohol (ethanol) is benoemd als werkzame stof.
2. 'Bestemd of aangewend' geeft aan dat het middel dus met het genoemde doel moet worden geleverd of met dat doel moet worden gebruikt. Het biertje wordt doorgaans niet bestemd of aangewend om als biocide te werken. Het kan wel.
3. Het middel moet daarnaast ook nog worden ingezet tegen een organisme dat *schadelijk* is. Er zijn om deze redenen geen middelen tegen het doden van vogels beschikbaar.
4. Een biocide hoeft ook niet te leiden tot de direct dood van het ongewenste organisme, het kan ook een verjagend of in sommige gevallen een lokkende functie hebben. Het voorkomen van effecten is zelfs opgenomen om dat het organisme zelf wellicht niet erg schadelijk is maar het effect dat wel kan zijn. Een voorbeeld hiervan is de knut (insect). Het insect is niet zelf het probleem, maar vanwege de overdracht van blauwtong op schapen is bestrijding wenselijk.
5. Biociden zijn altijd *chemische of biologische* producten waarin één of meerdere van deze werkzame stoffen zitten. Ook de werkzame stof kan als pure chemische stof, als biocide worden beschouwd. Een muizenval, een strik of vliegennep zijn dus geen biociden, elke insecticide wel, zelfs de biologische en/of milieuvriende-